

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION NOVEMBER 2023

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE: LEPHEPHE LA II SEPEDI FIRST ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER II

TLHAHLO YA GO SWAYA MARKING GUIDELINES

Meputso: 100

These marking guidelines are prepared for use by examiners and sub-examiners, all of whom are required to attend a standardisation meeting to ensure that the guidelines are consistently interpreted and applied in the marking of candidates' scripts.

The IEB will not enter into any discussions or correspondence about any marking guidelines. It is acknowledged that there may be different views about some matters of emphasis or detail in the guidelines. It is also recognised that, without the benefit of attendance at a standardisation meeting, there may be different interpretations of the application of the marking guidelines.

KAROLO YA A PADI

BADIMO BA BOLETŠE – MPEPELE, J. M. 2014

POTŠIŠO YA 1

SETSOPOLWA SA A

- 1.1 Rašuwa ke moratho wa monna wa Komanyi./ Rašuwa ke rangwane wa bana ba Komanyi.
- Ditau ga a nyake go phethagatša taelo ya mohu tatagwe ya gore a nyale Thabišo, efela o nyaka go ikgethela mosadi.
 - Ditau o roba Mpimpi leoto efela ga a nyake go rwala maikarabelo.
- 1.3 Tharollo ya bothata.
 - Ditau o a alafša, a thoma go rata Thabišo ebile o a mo nyala.
 - Ditau le Thabišo ba fiwa bana ba mafahlana.
 - Nthuše o tšea sephetho sa go boela gagabo.
 - Ditau ke Kgoši, Bakone ba bea Thabišo setulong sa Mmakgoši.
 - Rašuwa o boa gae, ba a swarelana ke šebešebe.

1.4 Mehola ya poledišano:

- Go utolla semelo sa Ditau sa lenyatšo (ge mmagwe a re o a bolela o mo laela gore a homole a re tuu!).
- Go tšweletša maikutlo a pefelo ge Kgokolo a leka go gapeletša Ditau go phethagatša taelo ya mohu tatagwe.
- Go tšwetša ditiragalo pele ge Bakone ba kwana ka go nyalela Ditau mosadi yo a mo ratago.

1.5 Pefelo

- Ditau ga a kwane le ditaba tšeo malomeagwe a mmotšago tša gore o swanetše go nyala Thabišo, o fetša a laetša mmagwe lenyatšo ge a leka go bolela le yena.
- O hlaloša ditiragalo tša sengwalo Ditau o gana go phethagatša thato ya mohu Kgoši Tsweke ya gore a nyale morwedi wa Kgoši Pilošamadiba (Thabišo).
 - O re utollela dimelo tša baanegwa bjalo ka Ditau mohlala: O rata basadi

 Senyama le Semoka ge ba bolela ba mo hlaloša e le rathetho. Ditau o
 ratana le basadi ba mmalwa bjalo ka Mpimpi, Seritša, Nthuše le ba
 bangwe.
- 1.7 Balekwa ba tla tšweletša dikgopolo tša go fapana. Mohlala:

Manyami – Ga a bontšhe tlhompho batswading ba gagwe. Ge mmagwe a leka go bolela poledišanong ya Ditau le malomeagwe, Ditau o mmotša ka lenyatšo gore a homole./ Ga a tšee dikeletšo tša batswadi ge ba mmotša gore o swanetše go nyala Thabišo.

Lethabo – O kgona go ikemela go seo a se nyakago. O ganana le kgopolo ya go kgethelwa mosadi.

Kwelobohloko – Ditau o palelwa ke go ikgethela mosadi yo a mo ratago ka ge tatagwe a tlogetše lentšu la gore o swanetše go nyala morwedi wa Kgoši Pilošamadiba

1.8 Mmapelo o ja serati, sekgethelwa ga a se rate./ Batswadi ba swanetše ba tlogele go kgethela bana balekane.

SETSOPOLWA SA B

- Molwantšhwa ke Ditau. Molwantšhi ke Komanyi.
- 1.10 Tikologo ya segologolo/ ya setšo:
 - Ba bitšana ka meeno (Bakone).
 - Ba šomiša dingaka tša setšo go ba rarollela mathata (Komanyi o hlola ditaola tša ngaka Mpotše).
 - Go na le boloi Rašuwa o pota Ditau ka pele gore a se nyale mosadi.
- 1.11 Barongwa ba Bakone ba ka hwetša Thabišo a nyetšwe ke monna yo mongwe.
 - Thabišo a ka gana go nyalana le Ditau, ka ge Ditau a be a mo hlaswa.
 (Balekwa ba tla tšweletša dikgopolo tša go fapana).

1.12 Sehloa

- Ditau o a Iwala, setšhaba se thoma go gakanega gore kgoši e tla ba mang.
- Komanyi o ya go ngaka Mpotše gore a thuše Ditau ka ge a gana go phethagatša lentšu la mohu tatagwe.
- Komanyi o romela batho gore ba yo nyalela Ditau mosadi (Thabišo) ga Kgoši Pilošamadiba.
- Komanyi le Mpotše ba pholophotha motse wa Bakone, Ditau le Nthuše ba bogetše.
- 1.13 Ge a bona go se na nko ye e tšwago lemina, o a emelela o nyaka ngaka ya kgale ya Kgoši Tsweke gore e ba thuše go rarolla bothata ba tle ba kgone go phethagatša lentšu la gagwe (Mohu Kgoši Tsweke).
 - Le ge a be a tseba gore Ditau ga a rate Thabišo, o roma batho ga Kgoši Pilošamadiba go yo mo nyalela yena Thabišo.
- 1.14 Morero wa padi ye ke: lentšu la mohu ga le tshelwe.

POTŠIŠO YA 2

2.1 Semelo sa Ditau

Semelo sa moanegwa se lebane le maitshwaro a gagwe. Ke mokgwa wo moanegwa a phelago ka gona go ya le ka mo mongwadi a mo tšweleditšego sengwalong.

Dipolelo tša gagwe

- O na le lenyatšo.
- Ditau ge a bolela le mmagwe le malomeagwe Kgokolo, o homotša mmagwe ka go re: 'Wena mma o homole o re tuu!'

Ditiro tša gagwe

- · O rata basadi.
- Ditau o ratana le Mpimpi, Seritša, Nthuše le Thabišo.

Baanegwa ba bangwe ba reng ka yena?

- Ke rathetho.
- Semoka le Senyama ba botšišana gore Ditau o bethile mosadi ofe ka gore yena ke rathetho, morago ga go betha Mpimpi.

Mongwadi o reng?

- O na le boikgantšho.
- Ditau o be a sa nyake go kwa leina la Thabišo, ge a ka le kwa o be a šonyalala e ke o kwa madupa a khwephane.

Kabo ya meputso:

- Teori
- Dintlha

2.2 Leina la padi le ditiragalo

- Leina la puku ke Badimo ba boletše. Ditiragalo tša padi ye di mabapi le lentšu la mohu leo le boletšwego ke Kgoši Tsweke.
- Kgoši Tsweke o tlogela lentšu la gore pele Ditau a tsokama setulo sa bogoši o swanetše go nyalana le Thabišo, morwedi wa Kgoši Pilošamadiba.
- Ditau o ganana le kgopolo ye o re mmapelo o ja serati ka ge yena a sa rate Thabišo.
- Ditau o ratana le Mpimpi morwedi wa Moganwa ebile o mo roba leoto.
 Ditau ga a rate go rwala maikarabelo go bošaedi bjo a bo dirilego, o gana ngwana ebile o fetša ka go betha Mpimpi.
- Kgokolo, malome wa Ditau o mo lemoša gore ke nako ya gore a tšee setulo sa bogoši go rangwane wa gagwe Rašuwa efela bothata ke botee bja gore Kgoši Tsweke o laetše gore a bewe setulong ge a nyetše Thabišo.
- Ka go ngangabala ga Ditau, Kgokolo o mo iša ngakeng yeo e utollotšego gore o loilwe.
- Ka lehlakoreng le lengwe mohu Kgoši Tsweke o etela Rašuwa ditorong gore a ipolele tšeo a di dirilego a be a kgopele tshwarelo go Komanyi.
- Ditau o tshwenywa ke ditoro efela o sa ngangabala le ge mmagwe, Komanyi a mo eletša gore a hlomphe lentšu la tatagwe.

- Ka go hloka tsebe ga gagwe o hlagelwa ke madimabe go swana le go ragwa ke kgomo a robega leoto, go hloka bana le Seritša, go hlokofalelwa ke bana le Nthuše le tše dingwe.
- Ditaba di boela sekeng motseng wa Bakone ge Ditau a phethagatša lentšu la mohu ka go nyala Thabišo.

POTŠIŠO YA 3

Thulano

Thulano e tšwelela ge baanegwa ba babedi goba ba go feta ba fapana ka dikgopolo le maikemišetšo. Go na le mehuta ye mebedi ya thulano, e lego: Thulanontle le thulanogare. Thulanontle e tšwelela ge baanegwa ba fapana ka mantšu goba ba elwa ka diatla. Thulanogare e tšwelela ge moanegwa a e ba le thulano ya dikgopolo. Thulano e godiša maatlakgogedi go mmadi gore a be le phišegelo ya go nyaka go tseba gore moanegwa goba baanegwa ba ya go felela kae.

Thulanontle

- Ditau o thulana le Mpimpi ge a mo tsebiša gore o imile ngwana wa gagwe, ga a nyake go rwala maikarabelo ebile o betha Mpimpi.
- Ditau o lwa le malomeagwe Kgokolo ka mantšu ge a mo gopotša taelo ya tatagwe ya gore pele a tsokama setulo sa bogoši o swanetše go nyala Thabišo morwedi wa Pilošamadiba. Ditau ga a dumele o re yena ga a rate Thabišo.
- Ditau o kgakgana le mmagwe, Komanyi ka taba ya go nyala Thabišo. Ditau o botša mmagwe gore a homole a re tuu! O ka re o lebetše gore Komanyi ke mmagwe.
- Sekokomane o thulana le mosadi wa gagwe ka ge a rile go nwa mabjala a fihla a hlapaola mosadi wa gagwe. Mosadi wa Sekokomane o leka go botšiša gore bothata ke eng a ba a fetša a betha Sekokomane ka ge a tšwela pele go mo hlapaola.
- Kgoši Pilošamadiba ga a kwane le mosadi wa gagwe ka mantšu ka ge a se a botšwa ka ketelo ya barongwa ba ga Kgoši Manamela bao ba bego ba tlile go kgopelela morwa wa kgoši mosadi, e lego Thabišo.
- Kgoši Pilošamadiba o fapana le Mabina le Mothofela ka taba ya go se mmotše ka ketelo ya barongwa ba ga Kgoši Manamela ebile Mothofela o hwetša kotlo ya go bofelelwa mohlareng a tloditšwe ka makhura gore a longwe ke ditšhošwane. Go tloga fao o lokelwa ka ntlwaneng yeo e tletšego muši a hlobotšwe diaparo.
- Ditau o tšeatšeana le mosadi wa gagwe Seritša ka mantšu ka ge a thomile go itaola ka mošate ebile a gana go mmelegela bana.
- Thabišo o kgakgana le tatagwe Pilošamadiba ka taba ya go mo gapeletša go nyalana le Ditau yo a sa mo ratego mola go na le motho yo a mo ratago e lego morwa wa Kgoši Manamela. Thabišo o tšea sephetho sa go ikela le naga.
- Ditau ga a kwane le kgaetšediagwe Phei yo a mmotšago ka toro ya gagwe e lego molaetša go tšwa go tatagwe, o mmotša gore ga a rate Thabišo ebile o mo laela gore a tloge pele ga mojako wa gagwe.

- Ditau o thulana le Senyama le Makgabo bao ba mmotšago gore Kgokolo ke Monareng a ka se buše setšhaba sa Bakone ka fao yena o swanetše go nyala Thabišo gore a kgone go tšea bogoši go Rašuwa. Ge ba mo laetša gore o swanetše go etša ba bangwe o re ga se yena ketšaetšane.
- Madira a Kgoši Pilošamadiba a hlasela Kgoši Manamela le batho ba gagwe ge ba be ba le tseleng ya go ya ga Kgoši Pilošamadiba.
- Kgoši Manamela o romela Kgoši Ntobe mantšu a go rumulana le go nyatša a gore ba a welwa, ka tšatši la ntwa madira a Kgoši Manamela a a fenywa.
- Košane o thulana le Kgokolo ka ge a tsena ditaba tša Bakone mola e le Monareng.

Thulanogare

- Thabišo o nagana kudu ka taba ya gagwe le Ditau le gore tatagwe o mo ganetša a nyalana le morwa wa Kgoši Manamela, o tšea sephetho sa go tšhaba gae.
- Ditau ga a sa na khutšo morago ga gore Phei a mo tlišetše molaetša wa go tšwa go mohu tatagwe (Kgoši Tsweke). Phei o rile go sepela Ditau a šala malaong a gagwe gomme a tseba go di thudiša ditaba tša Phei maboto a kgopolo a bile a di iša tlase le tletlolo ka ge mantšu ao a boletšwego ke Phei a be a mo hlokiša khutšo.
- Rašuwa o lwa le dikgopolo ka ge a re badimo ba mo emetše ka maoto. O fetša ka go hlakana bjaša gomme a ya le naga. [TŠE LESOMEHLANO fela.]

Kabo ya meputso:

Teori Dintlha Tšhomišo ya polelo

KAROLO YA B DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO

DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE

POTŠIŠO YA 4

Athikhele ya kuranta

Diteng di be mabapi le bothata bja bohloki bjo bo aparetšego lefase.

- Leina la kuranta, letšatši le letšatšikgwedi
- Hlogo ya taba
- Leina la mmegi
- Dintlha di fiwe ka boripana le ka nepagalo ntle le go kgopamiša nnete
- Diteng di be mabapi le maikutlo a mongwadi go lebeletšwe bothata bja bohloki lefaseng ka bophara
- Retšistara le polelo e be tša semmušo
- Tšhomišopolelo, tlotlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego

GOBA

POTŠIŠO YA 5

Lengwalo la segwera

Diteng di be mabapi le ditebogišo ka ge mogwera a hweditše pasari ya go ithuta yunibesithi.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa lengwalo la segwera:

- Moanegi a bontšhe go tlwaelana le moamogedi
- Maikemišetšo e be a go lebogiša
- Sebopego le botelele e be tša maleba
- Atrese e tee fela ya mongwadi/ moromedi
- Letšatšikgwedi le ngwalwe ka tlase ga atrese
- Madume/ Matseno a makopana a maleba
- Retšistara le polelo ya go hlompha le go lokologa
- Tšhomišopolelo, tlotlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego
- Mafelelo e be boitsebišo bja mongwadi ka mokgwa wa setlwaedi Mohlala: Ke nna/ Wa gago/ Mogwera wa gago
- Mongwadi wa lengwalo ga se a swanela go ngwala leina le sefane, eup
 ša leina la gagwe fela goba sereto

DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA

POTŠIŠO YA 6

Pukutšatši

Diteng tša pukutšatši di be mabapi le letšatši la baratani la go ikgetha.

E tšweletše tše di latelago:

- Letšatšikgwedi
- Dinako
- Ditiragalo tša letšatši
- Retšistara le polelo e be tša mehleng
- Pego e tšweletšwe bjalo ka motho wa pele

POTŠIŠO YA 7

Taletšo/ Memo

Diteng tša taletšo di be mabapi le go laletša batho go tla moletlong wa matswalo.

E tšweletše tše di latelago:

- Leina/ Maina a batho bao ba memiwago
- Letšatšikgwedi la moletlo
- Nako
- Lefelo
- Morero
- Retšistara le polelo e be tša maleba
- Fonte ya maleba

Palomoka: 100

RUBRIKI YA GO SWAYA PADI LE TIRAGATŠO

Dinyakwa	Kelo Meputso [20]	O kgonne go fihlelela ditekolo tša bokgoni bja go ikgetha.	O kgonne go fihlelela ditekolo tša bokgoni bja maemo	O kgonne go fihlelela ditekolo tša bokgoni bja magareng	O fihleletše bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG: Dikgopolo tša go tsenelela, peakanyo ya dikgopolo le kwešišo ya sengwalo.	15	Meputso 13–15 Dikgopolo le boiphetolelo ke tša maleba tša maemo a godimodimo. Bohlatse bja maemo a godimodimo bja kwešišo ya ditiragalo tša sengwalo.	Meputso 10–12 Dikgopolo tše di bofaganego le boiphetolelo bja maemo a godimo. Bohlatse bja maemo a godimo bja kwešišo ya ditiragalo tša sengwalo.	Meputso 7–9 Boiphetolelo ke bja magareng. Bontši bja dikgopolo bo a kwešišega.	Meputso 4-6 Boiphetolelo ga se bja go kgotsofatša. Dikgopolo ga se di hlalošwe ka botlalo.	Meputso 0-3 Dikgopolo di hlakahlakane.
SERERWA LE POLELO: Tlhalošo ya sererwa. Tatelano le tlemagano ye botse ya dikgopolo. Tšhomišo ya polelo le mopeleto wo o nepagetšego, segalo le setaele e be tša maleba.	5	 Meputso 5 Tlhalošo ye e tseneletšego ya sererwa. Diphošo tša mopeleto ke tše dinnyane, di mola le mola. Polelo, setaele le segalo ke tša maemo a godimodimo. Sebopego se tšweletša tatelano le tlemagano ye botsebotse ya dikgopolo. 	 Meputso 4 Tlhalošo ye botse ya sererwa. Diphošo tša mopeleto ke tše mmalwanyana fela. Polelo, setaele le segalo ke tša maemo a godimo. Sebopego se tšweletša tatelano le tlemagano ye botse kudu ya dikgopolo ebile di a kgahliša. 	Meputso 3 Tlhalošo ya magareng ya sererwa. Diphošo tša mopeleto ga se tše dintši. Tirišo ya polelo, segalo le setaele di a kgotsofatša. Sebopego se tšweletša tatelano le tlemagano ye botse ya dikgopolo.	Meputso 2 Tlhalošo le kwešišo ya sererwa ke tša motheo. Diphošo tša mopeleto ke tša magareng. Tirišo ya polelo, segalo le setaele di a kgotsofatša. Sebopego se tšweletša tatelano le tlemagano ye botse ya dikgopolo.	Meputso 0-1 Ga go tlhalošo ya sererwa. Polelo ga e kwešišege e tletše ka diphošo tše dintšintši tša mopeleto. Sebopego ga se sa maleba.

IEB Copyright © 2023

RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE

Dinyakwa	Kelo Meputso [30]	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG Diteng e be tša maleba. Dintlha di fiwe ka nepagalo ntle le go kgopamiša nnete.	15	Meputso 13–15 Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo. Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimodimo.	Meputso 10–12 Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimo. Tsebo ya maemo a godimo ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo.	Meputso 7–9 Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo. Tsebo ya magareng ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya magareng.	Meputso 4-6 Bokgoni bja go araba bo laetša tsebo ye nnyane ya go araba mohuta wo wa potšišo. Tsebo ya motheo ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga e kgotsofatše.	Meputso 0-3 O paletšwe go fihlelela ditekolo. Ga go na tlemagano ya diteng le dikgopolo. Dikgopolo di hlalošwa ka boripana.
SEBOPEGO Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego.	9	Meputso 8–9 • Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa.	Meputso 6–7 • Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana tše mmalwa.	Meputso 4–5 • Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana.	Meputso 2–3 • Setšweletšwa ga se tšweletše sebopego sa maleba, se tletše ka diphošo.	Meputso 0–1 • Sebopego ga se sa maleba. Diphošo tša gona di a fahla.
SETAELE LE POLELO Retšistara, segalo, mohola, tlotlontšu, tlhamego ya mafoko le mopeleto, maswaodikga, tšhomišo ya polelo ya maleba.	6	Meputso 5-6 Polelo le tlotlontšu di hlamegile ebile di na le maatlakgogedi. Ga go na diphošo tša mopeleto. Segalo, retšistara le setaele di sepelelana kudu le morero.	Meputso 4 Polelo le tlotlontšu di hlamegile gabotse. Ga go na diphošo tše dintši tša mopeleto. Segalo, retšistara le setaele di sepelelana gabotse le morero.	Meputso 3 Polelo e a kgotsofatša fela e na le diphošwana. Diphošo tša mopeleto ke tša magareng. Segalo, retšistara le setaele ke tša maleba.	Meputso 2 Polelo ga se ye e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo tša mopeleto tšeo di hlakahlakanyago setšweletšwa. Segalo, retšistara le setaele ga di sepelelane gabotse le morero.	Meputso 0-1 Polelo ga se ya maleba e tletše ka diphošo tše dintši tša mopeleto.

IEB Copyright © 2023

RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA

Dinyakwa	Kelo Meputso 10	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo
DITENG Diteng e be tša maleba. Dintlha di fiwe ka nepagalo ntle le go kgopamiša nnete.	4	Meputso 4 Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo. Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimodimo.	Meputso 3 Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimo. Tsebo ya maemo a godimo ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo.	Meputso 2 Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo. Tsebo ya magareng ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya magareng.	Meputso 0-1 Bokgoni bja go araba bo laetša tsebo ye nnyane ya go araba mohuta wo wa potšišo. Tsebo ya motheo ya dinyakwa tša setšweletšwa. Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga e kgotsofatše.
SEBOPEGO (3) LE POLELO (3) Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego. Retšistara, segalo, mohola, tlotlontšu, tlhamego ya mafoko le mopeleto, maswaodikga, tšhomišo ya polelo ya maleba.	6	Meputso 5–6 Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa. Polelo le tlotlontšu di hlamegile ebile di na le maatlakgogedi. Ga go diphošo tša mopeleto. Segalo, retšistara le setaele di sepelelana kudu le morero.	Meputso 4 Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana tše mmalwa. Polelo le tlotlontšu di hlamegile gabotse. Ga go na diphošo tše dintši tša mopeleto. Segalo, retšistara le setaele di sepelelana gabotse le morero.	Meputso 3 Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana. Polelo e a kgotsofatša fela e na le diphošwana. Diphošo tša mopeleto ke tša magareng. Segalo, retšistara le setaele ke tša maleba.	Meputso 0-2 • Setšweletšwa ga se tšweletše sebopego sa maleba, se tletše ka diphošo. • Polelo ga se ye e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo tša mopeleto tšeo di hlakahlakanyago setšweletšwa. • Segalo, retšistara le setaele ga di sepelelane gabotse le morero.